

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/sledztwa/akty-oskarzenia/170609,388-Akt-oskarzenia-przeciwko-Jerzemu-Ch-Markowi-G-i-Januszowi-S.html>
10.03.2026, 08:21

388. Akt oskarżenia przeciwko Jerzemu Ch., Markowi G. i Januszowi S.

W dniu 23 sierpnia 2022 roku Oddziałowa Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Krakowie skierowała do Wojskowego Sądu Okręgowego w Warszawie akt oskarżenia przeciwko byłym prokuratorom Wojskowej Prokuratury Garnizonowej w Krakowie: Jerzemu Ch. i Markowi G., a także byłemu sędziemu Sądu Warszawskiego Okręgu Wojskowego – Januszowi S.

Oskarżonym zarzucono, że w okresie od kwietnia do czerwca 1982 roku w Krakowie przekroczyli swoje uprawnienia w ten sposób, że wydali postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania, a następnie utrzymali w mocy decyzję o zastosowaniu tego środka izolacji, wobec Zbigniewa B., Pawła Z. i Andrzeja W., przypisując im „sporządzanie i przechowywanie pism zawierających fałszywe wiadomości, mogące wywołać niepokój publiczny lub rozruchy”, podczas gdy działania pokrzywdzonych – zgodnie z ustaleniami prokuratora prowadzącego śledztwo w przedmiotowej sprawie - nie stanowiły przestępstwa w świetle przepisów prawa PRL.

Ustalono, iż pokrzywdzeni, będący wówczas uczniami IV klasy Technikum Elektrycznego w Oświęcimiu, zostali w dniu 24 kwietnia 1982 roku zatrzymani przez funkcjonariuszy MO, ponieważ z samochodu marki Fiat 126p, rozrzucali ulotki dotyczące działalności prasy i TVP. Ulotki te miały, zdaniem oskarżonych, narazić wskazane media „na utratę zaufania niezbędnego do prowadzenia działalności informacyjnej”. Sporządzone i rozpowszechnione ulotki o treści „Bojkot prasy trwa, nadal TVP kłamie...”, stanowiły wyłącznie wyraz sprzeciwu pokrzywdzonych wobec sytuacji panującej w kraju w okresie obowiązywania stanu wojennego, a w szczególności propagandy prowadzonej przez państwowe media, nie zawierały natomiast nieprawdziwych informacji i nie nawoływały do niepokojów publicznych i rozruchów. Zatem stosowanie wobec pokrzywdzonych środków zapobiegawczych w postaci tymczasowych aresztowań było niezgodne z obowiązującym wówczas prawem i stanowiło akt represji.

Zatrzymani uczniowie zostali tymczasowo aresztowani na mocy decyzji prokuratora Wojskowej Prokuratury Garnizonowej w Krakowie. Pomimo zaskarżenia wspomnianej decyzji, została ona utrzymana w mocy – najpierw przez kolejnego prokuratora, a później przez sędziego Sądu Warszawskiego Okręgu Wojskowego.

Czyny zarzucone w akcie oskarżenia zostały opisane w art. 165 § 2 kk z 1969 r., w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

Wyrokiem z dnia 3 lipca 2023 r. Wojskowy Sąd Okręgowy w Warszawie uniewinnił wyżej wymienionych od zarzutu popełnienia przestępstw wskazanych w akcie oskarżenia.

W dniu 25 sierpnia 2023 r. prokurator Oddziałowej Komisji w Krakowie wniósł do Sądu Najwyższego apelację od powyższego wyroku w części dotyczącej Jerzego Ch. I Janusza S. Wyrokiem z dnia 22 marca 2024 r. Sąd Najwyższy (sygn.. akt I KA 19/23) nie uwzględnił wniesionej apelacji i utrzymał w mocy wyrok Wojskowego Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 3 lipca 2023 r.